

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 9.december 2019

Sag BS-18025/2018-VLR
(5. afdeling)

V [redacted] A/S
(advokat Peter E. Stassen)

mod

F [redacted] som mandatar for
J [redacted]
(advokat Mikkel Nøhr)

og

A [redacted] A/S
(advokat Jacob Fenger)

og

Sag BS-18503/2018-VLR
(5. afdeling)

F [redacted] som mandatar for
J [redacted]
(advokat Mikkel Nøhr)

mod

V [redacted] A/S
(advokat Peter E. Stassen)

og

A [redacted] A/S
(advokat Jacob Fenger)

Retten i Viborg har den 1. maj 2018 afsagt dom i 1. instans (sag BS-9100/2017-VIB, tidligere BS 1-508/2017).

Landsdommerne Linda Hangaard, Claus Rohde og Mette Mortensen (kst.) har deltaget i ankesagernes afgørelse.

Påstande

V [REDACTED] A/S har gentaget sine påstande for byretten.

J [REDACTED] har over for V [REDACTED] A/S påstået dommen stadfæstet. Over for A [REDACTED] A/S har J [REDACTED] gentaget sin påstand for byretten.

A [REDACTED] A/S har påstået dommen stadfæstet.

Forklaringer

M [REDACTED], J [REDACTED], S [REDACTED] og S [REDACTED] har afgivet supplerende forklaring.

M [REDACTED] har forklaret, at det er normalt for V [REDACTED] A/S at indleje lastbiler med personale hos andre vognmænd i spidsbelastningsperioder. En indlejningsaftale har den fordel, at han ikke selv skal ansætte personale eller anskaffe nye biler og er en god måde at udnytte kapaciteten bedst muligt på. Han har derfor også selv stillet chauffører og biler til rådighed i indlejningsaftaler. Lejeaftalerne indgås typisk fra dag til dag eller uge til uge og aftales mundtligt. Det er normalt i transportbranchen, at der ikke foreligger en skriftlig lejeaftale. De afregnede over for L [REDACTED] ved brug af kreditnota, fordi afregningen skulle ske så hurtigt som muligt på grund af den videre fakturering til V [REDACTED] A/S' kunder. Afregning kunne også være sket ved, at L [REDACTED] havde sendt en faktura. Prisen for lejen blev aftalt pr. telefon. Vederlaget i indlejningsaftaler består af en fast kilometerpris og betaling for ventetid. Han har aldrig betalt noget til J [REDACTED]. L [REDACTED] var ikke forpligtet til at leje vogn og personale ud i en bestemt periode til en bestemt pris. Der kan være forskellige krav til sikkerhedsudstyr på de enkelte pladser og hos de enkelte kunder. Han fortæller ikke de indlejede chauffører, hvilket fodtøj de skal have på, med mindre der er særlige regler hos kunden. Det er ikke muligt at besigtige de enkelte byggepladser, hvor chaufføren skal levere varer på. J [REDACTED] kørte ture for A [REDACTED] A/S i den tid, han kørte for V [REDACTED] A/S. Det var den samme type opgaver med levering af betonelementer til gylletanke i hele perioden. V [REDACTED] A/S leverede også kranen i forbindelse med arbejdet. A [REDACTED] A/S er en fast kunde. Han ved, hvordan pladserne ser ud, der hvor betonelementerne skal leveres. Han ved også, at betonunderlaget i siloen overfladebehandles med curing. Han bliver normalt kontaktet af sine ansatte, hvis forholdene på pladsen ikke er forsvarlige. Han blev ikke kontaktet om forholdene på pladsen denne dag. J [REDACTED] havde været på besøg hos R [REDACTED] for at se, hvordan betonelementerne skulle læsses, inden

han begyndte at køre for V [redacted] A/S. J [redacted] fortalte ham, at han havde træsko med hælkappe inde i lastbilen.

J [redacted] har forklaret, at han normalt bruger klipklappere, når han kører. Han skifter til sikkerhedstræsko uden hælkappe, når han stiger ud af lastbilen. Træskoene står på trinbrættet i lastbilen, så han nemt kan skifte. Han bar altid sikkerhedstræsko uden hælkappe, når han var hos V [redacted] A/S. Han tager kun andet fodtøj på, hvis han bliver bedt om det på pladsen. Han havde et par sikkerhedstræsko med hælkappe, som lå i lastbilen. Der er samme sål på begge træsko. Han ved ikke, om sålen er skridsikker. Det er sikkerhedstræsko. Han fik ikke tilbud om andet fodtøj af V [redacted] A/S. Den morgen ulykken skete, havde han allerede læsset én trailer af på betonunderlaget. Det var kranmanden, H [redacted] fra V [redacted] A/S, der anviste, hvor han skulle stille trailerne. Det var var meningen, at han skulle have kørt de to trailere hjem bagefter. Han har ikke tidligere oplevet, at der var glat på betonunderlagene til gylletankene. Han havde været med til at rejse 6-7 gylletanke inden ulykken. Han er aldrig blevet advaret om curing eller blevet bedt om at bruge andet fodtøj. Han havde stadig sine træsko på, da ambulancen kom. Han havde ikke tidligere været lejet ud, mens han var ansat hos L [redacted] [redacted]. Det var L [redacted], der betalte hans løn. Han var månedslønnet. Hvis V [redacted] A/S ikke havde opgaver til ham, skulle L [redacted] finde arbejde til ham. L [redacted] var blevet lovet opgaver for V [redacted] A/S i tre måneder.

S [redacted] har forklaret, at A [redacted] er fagentreprenør, som opfører bl.a. gylletanke, hvor selskabet står for støbning af bundplade og vægge. Jordarbejde og rørarbejde forestås normalt af andre entreprenører, som bygherren har entreret med. Selskabet var ikke bygherre. Det er en standardiseret proces at opføre en gylletanke. Det består i at støbe en betonplade, sætte elementer op og så støbe færdig rundt om elementerne, så tanken bliver tæt. Betonpladen bliver støbt, så den er nogenlunde plan. Det er vigtigt, at betonpladen er tæt. Derfor er det nødvendigt at beskytte overfladen, så betonen ikke tørrer for hurtigt og slår revner. Beskyttelsen sker enten ved brug af en plastfolie, som lægges over fladen eller ved curing. Curing er et kemikalie i form af en væske, der trænger ned i overfladen og binder støv. Curing anvendes som en naturlig del af processen. Han har ikke oplevet, at overfladen bliver glat efter anvendelse af curing. Væsken trænger ned i betonen inden for det første døgn. Den del, der eventuelt ikke trænger ned, fordampes. Det sker inden for det første døgn. Det tager typisk 14 dage for betonpladen at hærde helt op. Betonpladen var støbt 14 dage før ulykken. Der kan være behov for at rense betonpladen, inden de går i gang med at rejse betonelementerne, fordi pladen ligger ude i den frie natur. Hvis der er vand på betonpladen, hvor elementerne skal sættes op, fjerner de det. A [redacted] A/S havde ikke særlige sikkerhedsopgaver på pladsen. Det var V [redacted] A/S, der leverede betonelementer og forestod aflæs-

ningen heraf med kran. Det var S [REDACTED], der var A [REDACTED] A/S' formand på pladsen. Han hørte ikke om sagen fra S [REDACTED].

S [REDACTED] har forklaret, at han og hans kolleger normalt ankommer til pladsen mellem halvanden og to timer før, elementerne skal komme. De starter med at gøre betonpladen klar og måle ud, hvor elementer skal stå. Hvis der er vand på pladen, pumper de det væk, så der er klar til montering. Han havde ikke været med til at støbe betonpladen på [REDACTED]. Da han kom ud til pladsen på [REDACTED], var der vand på pladen. Det er meget normalt om efteråret. De pumpede vandet væk, så der ikke lå vand på pladen på de yderste 3-4 meter. De brugte en kost til at feje det sidste vand ud over kanten. Der kan godt være lidt vand på midten af pladen. Derefter lagde de køreplader ud, så kranbilen og lastbilerne med elementerne kunne køre ind på pladen. Det var kranbilen, der kørte ind som den første. Da J [REDACTED] ankom til betonpladen, snakkede han med ham. Han gik hen til førerhuset og fortalte ham, hvor lastbilen skulle holde. Han så, at J [REDACTED] trådte i et par træsko, som stod på trinbrættet i lastbilen. Han sagde til J [REDACTED], at han ikke syntes, at det var det rigtige fodtøj, fordi der kunne være vand på pladen, der hvor han skulle gå. Han mener, at han sagde det samme to gange til J [REDACTED]. J [REDACTED] svarede, at han nok skulle passe på. Han så ikke, da J [REDACTED] faldt. Det var ham, der ringede efter en ambulance og snakkede med politiet. Han ringede hjem til A [REDACTED] A/S og fortalte, hvad der var sket.

Anbringender

V [REDACTED] A/S og A [REDACTED] A/S har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten over for J [REDACTED] og begge yderligere anført, at J [REDACTED] ignorerede en instruktion fra S [REDACTED] vedrørende brug af fodtøj. V [REDACTED] A/S og A [REDACTED] A/S har overfor J [REDACTED] frafaldet anbringendet om, at J [REDACTED] faldt i forbindelse med, at han hoppede ned fra ladet af lastbilen.

J [REDACTED] har i det væsentlige gentaget sine anbringender for byretten. V [REDACTED] A/S har over for A [REDACTED] A/S i det væsentlige gentaget sine anbringender for byretten og har yderligere anført, at A [REDACTED] A/S var ansvarlig entreprenør på byggepladsen, og at selskabet vidste eller burde vide, at betonpladen var glat, hvorfor A [REDACTED] A/S burde have gjort V [REDACTED] A/S opmærksom på forholdene på pladsen og burde have nægtet J [REDACTED] adgang til byggepladsen, så længe han var iført træsko uden hælkappe.

A [REDACTED] A/S har overfor V [REDACTED] A/S i det væsentlige gentaget sine anbringender for byretten og yderligere anført, at selskabet ikke var ansvarlig for den generelle sikkerhed på byggepladsen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Forholdet mellem J [redacted] og V [redacted] A/S:

Spørgsmålet er, om forpligtelserne som arbejdsgiver til at sikre en fuldt forsvarlig tilrettelæggelse og udførelse af arbejdet var overgået til [redacted] A/S, om der i givet fald var sket en tilsidesættelse heraf, og om der i givet fald skal ske en nedsættelse af et eventuelt erstatningskrav.

J [redacted] var under hele forløbet ansat og aflønnet af vognmand L [redacted]. Det fremgår af deres ansættelsesaftale, at arbejdstiden udgjorde 37 timer ugentligt, og at lønnen blev udbetalt som en fast månedsløn, der var uafhængig af det konkrete antal kørsler. Det fremgår af forklaringerne, at L [redacted] skulle finde alternative arbejdsopgaver til J [redacted], hvis det forudsatte kørselsbehov for V [redacted] A/S viste sig at være mindre end den ugentlige arbejdstid. Det var endvidere L [redacted], der som arbejdsgiver foretog anmeldelse af skaden som en arbejdsskade. J [redacted] har forklaret, at han i perioden, hvor han udførte opgaver for V [redacted] A/S var i ugentlig kontakt med L [redacted] om, hvordan ugen var forløbet.

I perioden fra den 7. september 2015 og frem til ulykken udførte J [redacted] alene opgaver for V [redacted] A/S på baggrund af en aftale mellem V [redacted] A/S og L [redacted], hvorefter L [redacted] udlejede en af sine lastbiler med fører til at udføre transportopgaver for V [redacted] A/S. Afregningen skete på baggrund af kørte kilometer og ventetid. Opgaverne blev udført af J [redacted] som den eneste chauffør i perioden frem til ulykken, og afhentnings- og aflæsningssted blev aftalt direkte med J [redacted]. J [redacted] har fra V [redacted] A/S alene modtaget en instruktion i af- og pålæsning af betonelementerne, så de ikke tog skade.

På baggrund af overstående kan det lægges til grund, at indlejningaftalen mellem V [redacted] A/S og L [redacted] angik sædvanlige transportopgaver i kortvarige spidsbelastningsperioder, der blev afregnet på opgavebasis. Landsretten finder herefter ikke, at J [redacted] er indgået i V [redacted] A/S' virksomhed på samme måde som selskabets egne ansatte, således at V [redacted] A/S reelt var arbejdsgiver. Det forhold, at J [redacted] frem til ulykkestidspunktet udførte opgaverne som den eneste chauffør hos L [redacted], eller at V [redacted] A/S anviste de konkrete kørselsopgaver, herunder de skiftende steder hvor betonelementerne skulle hentes og afleveres, direkte over for J [redacted], indebærer ikke, at V [redacted] A/S herved har haft en sådan instruktionsbeføjelse overfor J [redacted], at de pligter, der efter arbejdsmiljølovgivningen påhviler en arbejdsgiver, er overgået til V [redacted] A/S.

V [REDACTED] A/S frifindes derfor for J [REDACTED] påstand.

Forholdet mellem J [REDACTED] og A [REDACTED] A/S:

Af de af byretten anførte grunde tiltræder landsretten, at A [REDACTED] A/S ikke har handlet ansvarspådragende.

Forholdet mellem V [REDACTED] A/S og A [REDACTED] A/S:

V [REDACTED] A/S og A [REDACTED] A/S er begge frifundet for J [REDACTED] krav. På denne baggrund frifindes de begge for de gensidige friholdelsespåstande.

Efter sagens udfald skal F [REDACTED] som mandatar for J [REDACTED] betale sagsomkostninger til V [REDACTED] A/S og A [REDACTED] A/S.

Til V [REDACTED] A/S skal F [REDACTED] som mandatar for J [REDACTED] betale 90.880 kr. i sagsomkostninger for begge retter. 80.000 kr. af beløbet er til dækning af udgifter til advokatbistand ekskl. moms og 10.880 kr. er til retsafgift. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet til advokat taget hensyn til sagens omfang og hovedforhandlingens varighed.

Til A [REDACTED] A/S skal F [REDACTED] som mandatar for J [REDACTED] betale 40.000 kr. i sagsomkostninger for landsretten til dækning af advokatbistand ekskl. moms. Ud over sagens værdi er der ved fastsættelsen af beløbet taget hensyn til sagens omfang og hovedforhandlingens varighed.

THI KENDES FOR RET:

V [REDACTED] A/S frifindes for den af J [REDACTED] nedlagte påstand.

Byrettens dom stadfæstes for så vidt angår A [REDACTED] A/S.

I sagsomkostninger for begge retter skal F [REDACTED] som mandatar for J [REDACTED] inden 14 dage betale 90.880 kr. til V [REDACTED] A/S. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

I sagsomkostninger for landsretten skal F [REDACTED] som mandatar for J [REDACTED] inden 14 dage betale 40.000 kr. til A [REDACTED] A/S. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.